

MIDT I DEBATTEN

Heksejakt på stråmann

– «I heksejakten på Sterri er alt lov», skriver du i et innlegg på Uniforum. Hva sikter du til?

– Vanlige normer for argumentasjon ser ikke ut til å gjelde i debatten om Sterris uttalelser. For eksempel at man bør kritisere noen for det de faktisk har sagt og skrevet, forstått i en kontekst.

– Men «det impresjonistiske hylekoret som vil korsfeste Sterri»?« Og en «lynsemobb», som du skriver at professor Jan Grue og forsker Morten Horn slutter seg til. Er dette sakssvarende?

– Dette er selvfølgelig eufemismer, men de er passende metaforer: Kritikerne svartmaler Sterri som en som vil frata personer med Downs grunnleggende menneskerettigheter, og i ytterste konsekvens står for ideer som leder til folkemord. I tillegg har maktpersoner tatt til orde for at han bør miste jobben, han blir politianmeldt, og fremstilles nærmest som en genocidal nynazist i media. Hvis ikke det er det nærmeste vi kommer en medial lynsemobb, så vet jeg ikke hva som er det.

– Hvorfor tror du så mange blir så kraftig provosert av Sterris uttalelser?

– Jeg tror nok mange blir provosert av det på grunn av bruken av begrepet «fullverdig liv». Sterri har brukt det i en ganske minimalistisk forstand, som ikke går mye lenger enn konsensus i samfunnet, nemlig

at Downs syndrom betraktes som en belastning for personen det gjelder. Imidlertid tolker hans kritikere ham som om han nærmest mener at personer med Downs syndrom ikke har livets rett. Dette, kombinert med at han snakker analytisk og kanskje litt for mekanisk om et spørsmål som for mange er følsomt, gjør at folk blir provoserte.

– På hvilken måte preges debatten av «vrangvilje og motvilje mot argumentasjon», som du skriver?

– Jeg vil si vi ser eksempler på dette når personer som Morten Horn, Jens Petter Gitlesen (i Norsk forbund for utviklingshemmede, red anm.) og Lars Egeland (SV-politiker) velger å tolke Sterri i aller verste forstand. De virker som de ikke bryr seg om hans faktiske argumenter, og heller vil kritisere en stråmann.

– Er det ikke bra at de som uenige med Sterri diskuterer sak, slik Jan Grue har etterlyst?

– Jo, det bør alle være enige i. Imidlertid bør man imøtegå hans faktiske argumenter, og ikke kritikere.

– Oppfatter du at Sterris akademiske frihet og ytringsfrihet er reelt truet?

– Nei, det gjør jeg ikke. Ytringsfriheten og den akademiske friheten står såpass sterkt her til lands. Se også essay side 24.

Jon Kåre Time

TORE WIG

Phd i statsvitenskap og seniorforsker ved Universitetet i Oslo. Skriver i et innlegg i nettavisen Uniforum at kritikere av Aksel Braanen Sterri «bør skamme seg».

En legitim debatt om Downs

La meg være helt klar: Et liv med Downs syndrom er verdt å leve.

DOWNS I Morgenbladet 28. april hevder stipendiat i statsvitenskap, Kjersti Skarstad, at mine ytringer om Downs syndrom mangler faglig grunnlag og er i strid med menneskerettskonvensjonen.

Jeg har forsvart kvinners rett både til å få informasjon om alvorlige sykdommer eller diagnoser barnet vil kunne få, så tidlig i fosterstadiet som mulig, og til å ta abort på den bakgrunn. Det er jeg ikke alene om. De fleste i Norge i dag støtter kvinners rett til selvbestemt abort. Men denne retten er ikke uten begrensninger. Om vi hadde levd i et svært kvinnefiendtlig samfunn, hvor mange tok abort om de fikk vite at de kom til å få en jente, hadde vi hatt en tungtveiende grunn for å hindre kvinner i å få tilgang til informasjon om fosterets kjønn. Ellers kunne vi risikert å skape alvorlig

kjønnsubalanse, som ikke gagnar samfunnet.

Det er et samfunnsproblem dersom det fødes for få kvinner. Det er imidlertid ikke et samfunnsproblem dersom det ikke fødes mennesker med Downs syndrom. Snarere har kvinner god grunn til å ta abort om de får vite at barnet kommer til å bli født med Downs syndrom. Dette kan høres sjokkerende ut, men bør ikke være det. Ingen kritiserer en kvinne for å ta abort om det ikke passer for henne å få barn. Hvorfor skal vi kritisere henne for å ta abort om hun får vite at barnet kommer til å bli psykisk utviklingshemmet?

Mange kvinner frykter nok byrden de påføres om de får et barn med Downs syndrom, men jeg tror de fleste foreldre også ønsker seg friske barn for barnets eget beste. Det har nok ikke med lykke å gjøre. Mange foreldre ønsker at det barnet de fører til verden, skal vokse opp og få tilgang til alle de godene vi anser som viktige i et menneskeliv, som et selvstyrt liv med tilgang til en stor meny av sosiale fellesskap. Det er dette jeg har forsvart.

Jeg har ikke hevdet at vi som samfunn ikke kan eller bør gjøre mer for å tilrettelegge for at personer med Downs syndrom kan leve så gode liv som mulig. Det både kan og bør vi gjøre. Det jeg har vært opptatt av å få

MORGENBLADET 10. OKTOBER 2014

Sound bites og forskningsformidling

FORSKNING Til tross for at Norge har gode miljøer innen utviklingsforskning og enkelte fremragende forskere, er norsk utviklingspolitikk i for liten grad påvirket av denne forskningen. Hovedsakelig skyldes det at forskningen er lite kjent for både for-

valtningen og dem som har den politiske styringen til enhver tid.

I tillegg til å sikre at norsk forskning holder høy kvalitet, er en av Forskningsrådets hovedoppgaver å sørge at forskningens resultater når fram til dem som kan ha nytte av den.

I et innlegg i Morgenbladet 28. april uttrykker seniorforsker Astrid Suhrke frustrasjon over at ett av hennes Forskningsrådsfinansierte prosjekter, i likhet med ti andre prosjekter, kun ble tildelt seks minutters presentasjonstid på konferansen *A Gender Perspective on Demography and Conflict*.

Det er forståelig. Hun og hennes team har lagt ned en betydelig innsats over flere år for å skaffe faktabasert kunnskap om et så alvorlig tema som vold mot kvinner i Afghanistan.

Konferansen som Suhrke viser til, var et samarbeid mellom Forskningsrådet og UD/Norad, altså potensielle brukere av disse forskningsresultatene. De ønsket å ha en halvdagskonferanse med korte presentasjoner for å gi flest mulig av UD og Norads fagpersoner innblikk i forskningsresultatene.

Mye av forskningen som ble presentert, er finansiert av William and Flora Hewlett Foundation, gjennom Forskningsrådet. Stiftelsen tilbød også veiledning og støtte til forskernes presentasjoner, noe som Hewlett Foundation i sin helhet betaler for.

Forskningsprosjektene vi finansierer er pålagt å ha en konkret plan for hvordan de skal spre forskningsresultater til et bredere publikum.

Konferansen *A Gender Perspective on Demography and Conflict* er bare én av mange mulige kommunikasjonsarenaer for forskerne. Vi oppfordrer og kre-

ver at forskerne formidler resultater bredt under hele prosjektperioden. Forskningsprosjektene vi finansierer er pålagt å ha en konkret plan for hvordan de skal spre forskningsresultater til et bredere publikum.

Tre års forskning kan selvsagt ikke komprimeres ned til seks minutter, men det man kan oppnå er å komme med gode råd til de som utformer politikk på feltet Surkhe jobber med, slik at de får bedre grunnlag for beslutningene sine. Vi håper dessuten at denne typen presentasjoner gir forvaltning og politikere veiledning til hvor de skal lete etter kunnskapen de trenger, og at seminaret kan være grunnlag for videre kontakt mellom forskerne og forvaltning hvor man drøfter forskningsprosjektene mer i detalj.

Jesper Simonsen
Divisjonsdirektør i Forskningsrådet

DEBATT Sendes til: debatt@morgenbladet.no
Hovedinnlegg: Maks 4500 tegn, inkl. mellomrom
Underinnlegg: 2500 tegn, inkl. mellomrom.
Replik/kortinnlegg: 500-1500 tegn, inkl. mellomrom.